

Ondersteuning van chronisch of langdurig zieke leerlingen

DE PERSPECTIEVEN VAN HET ONDERWIJSPERSONEEL

KARLIEN DE JAEGER & KATIE GOEMAN
KU Leuven, België

KU LEUVEN

1

Context en
onderzoeksvragen

2

Studies, model en
methoden

3

Resultaten en
implicaties

CONTEXT

Onderwijsmogelijkheden in Vlaanderen voor zieke leerlingen

- Synchron InternetOnderwijs (SIO) (Bednet)
- Tijdelijk Onderwijs Aan Huis (TOAH)
- Ziekenhuisonderwijs (ZHS) (al dan niet attesterend)
- Begeleiding door vrijwilligersorganisaties
bv. School & Ziekzijn (S&Z)

voor een overzicht, zie PoZiLiv

<https://www.onderwijsvoorziekekinderen.be/home>

CONTEXT

Steunpunt Onderwijs voor Zieke Leerlingen in West-Vlaanderen (sinds 2020)

Charter “Recht op onderwijs voor zieke leerlingen”
(provincie + partners + 15 ziekenhuizen)
Faciliteren en **bekend** maken onderwijsmogelijkheden
voor zieke leerlingen (in het ziekenhuis)

Attest (TOAH, voor artsen) goedgekeurd door
Agentschap voor Onderwijsdiensten in 2023

ONDERZOEKS- VRAGEN

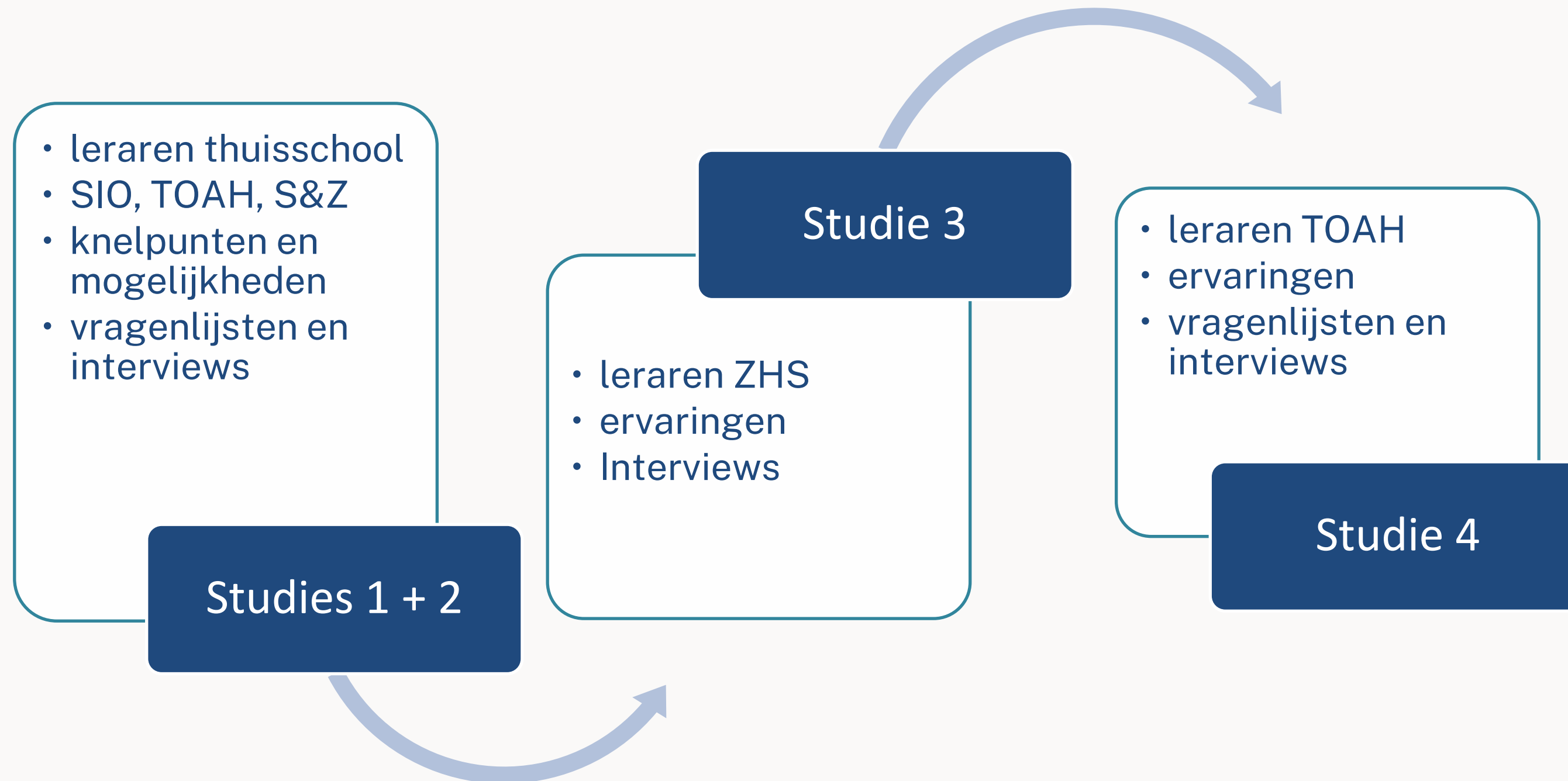
Hoe **ervaren** leerkrachten in de thuisschool, leerkrachten tijdelijk onderwijs aan huis en leerkrachten in de ziekenhuisschool de praktische, inhoudelijke, sociale en emotionele dimensies van hun opdracht?

Welke **factoren** faciliteren of belemmeren de uitvoering van hun opdracht, gedifferentieerd naar de start van het onderwijs- en zorgtraject, tijdens en na dit traject?

STUDIES

2021-2023

MODEL

“The eco-triadic model of educational consultation for children with cancer”
(Shields et al., 1995)

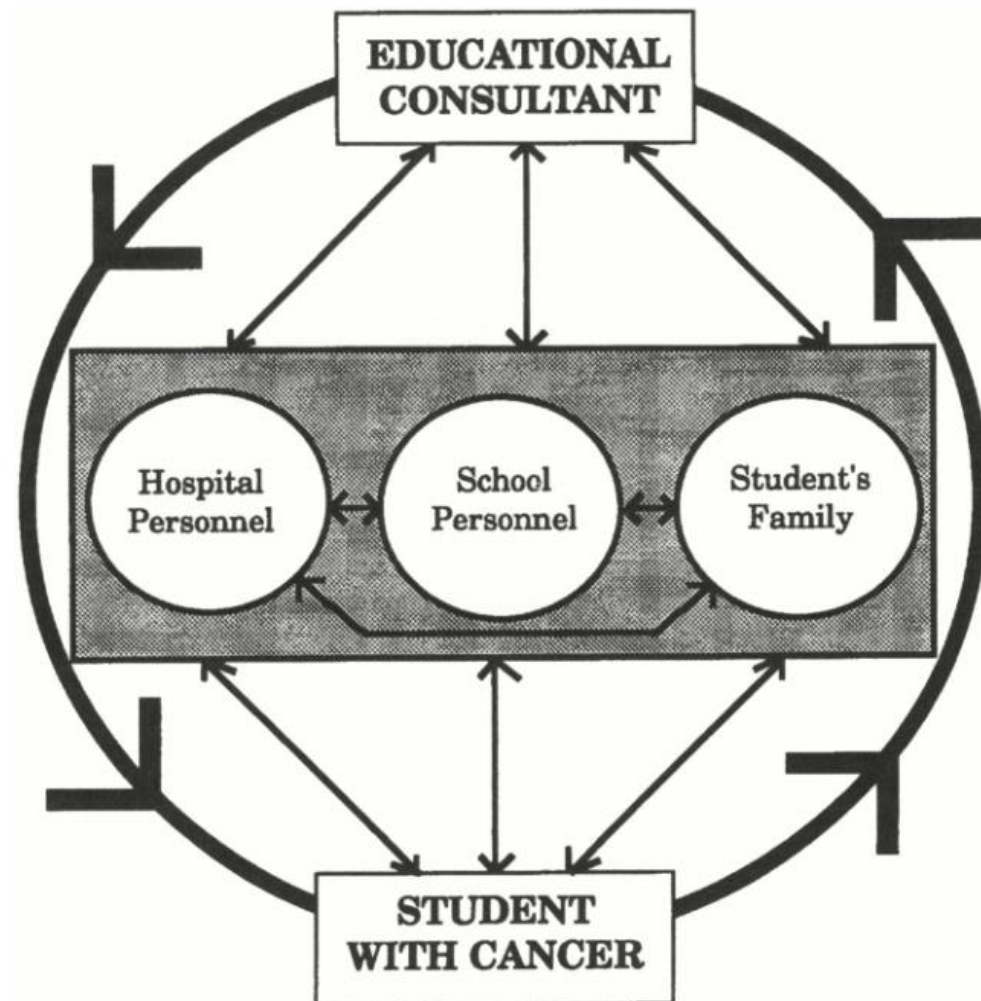

Figure 1. The Eco-Triadic Model of educational consultation for school reintegration of students with cancer.

COMMUNICATIE + SAMENWERKING

- 2 + 1 systeem
- familiale context, school + medisch

ONDERSTEUNING

- holistische kijk
- preventieve en pro-actieve benadering

RESULTATEN

SPANNINGSVELDEN

- continuïteit versus discontinuïteit
- reactief ipv pro-actief beleid
- maatwerk versus generieke aanpak
- contactpersonen ipv verbindingspersonen

ERVARINGEN

- complex vraagstuk
- creatieve oplossingen en eigen initiatieven
- in een specifieke, zeer bepalende context
- ontbreken van samenwerking

RESULTATEN

“TOAH is veel **te weinig ingeburgerd** in scholen, het zou een reflex moeten zijn om daar onmiddellijk werk van te maken bij elke langdurige afwezigheid.” (TOAH-leerkracht, Studie 4)

“De inhoud die moet gedoceerd worden, komt meestal pas als we al een paar klasmomenten bezig zijn... omdat de thuis scholen **niet** zo **snel** kunnen **schakelen**.” (Leerkracht ZHS, Studie 3)

“Wij moeten alles bekijken: welke criteria zijn er voor dit systeem, welke criteria voor dat systeem... Er moeten dan een aantal papieren ingevuld worden, maar ook die papieren zijn **niet** altijd **eenduidig**. [...]” (Leerlingbegeleider thuis school, Studie 2)

“Informatie-**uitwisseling** tussen TOAH-leerkrachten, een team dat expertise uitwisselt, ervaringen deelt met elkaar. Daar zou ik wel nood aan hebben.” (TOAH-leerkracht, Studie 4)

RESULTATEN

UITDAGINGEN

- (on)bekendheid ondersteuningsmaatregelen/initiatieven
- stoeve, ondoelmatige communicatie
- gebrek aan samenwerking
- diversiteit communicatie, actoren & instrumenten
- onderwijs tijdens ziekte is geen garantie op re-integratie
- naast cognitieve maatstaven, ook belang van emotioneel welbevinden

RESULTATEN FACTOREN

COMMUNICATIE & SAMENWERKING, CENTRALISATIE

IMPLICATIES

THEORIE & WERKVELD

1. Verfijning model

- conceptuele benadering
- specifieke voorwaarden
- differentiatie belemmerende/faciliterende factoren
 - opstart → opname → re-integratie → terugkoppeling

2. Verder onderzoek bij overige actoren

- leerlingen en/ of hun ouders
- leerlingbegeleiding
- artsen-specialisten

IMPLICATIES

THEORIE & WERKVELD

3. Nieuwe vragen

- mogelijkheden qua flexibiliteit regelgeving?
- generiek (digitaal) protocol bij opstart traject?
- foci informatie tussen ziekte/ opname en opstart?
- foci voor optimalisering tussen ziekte/ opname en re-integratie?

CONTACT

Karliën De Jaeger

14

Adres

KU Leuven

School of Education

E-mail

karlien.dejaeger@kuleuven.be

KU LEUVEN

REFERENTIES

Acou, K., Feys, E., Janssens, L., Seynaeve, A.-C., & Vandewoude, S. (2023). *Van drempels tot mogelijkheden: het verbeteren van de begeleiding voor langdurig en chronisch zieke leerlingen in het secundair onderwijs*. [Ongepubliceerde masterproef]. KU Leuven. (Studie 2)

Bazeleire, A., Bels, F., Doornaert, T., Druine, E., Vanderstichele, H., & Warnez, R. (2021). *De beleving van West-Vlaamse TOAH-leerkrachten op praktisch, emotioneel en sociaal gebied. Een beschrijvend onderzoek*. [Ongepubliceerde masterproef]. KU Leuven. (Studie 4)

Berteloot, M., Durieux, M., Kesteloot, J., Lecluyse, A., Noyen, L., & Van Landuyt, L. (2023). *Hold the line. Leerkrachten uit ziekenhuisscholen over hun contact met de thuisscholen van zieke leerlingen*. [Ongepubliceerde masterproef]. KU Leuven. (Studie 3)

De Wulf, I., Dumont, G., Vanclooster, M., & Vandevelde, F. (2021). *Pijnpunten bij het gebruik van onderwijsondersteuning bij vaak of langdurig afwezige leerlingen wegens ziekte*. [Ongepubliceerde masterproef]. KU Leuven. (Studie1)

Shields, J. D., Heron, T. E., Rubenstein, C. L., & Katz, E. R. (1995). The eco-triadic model of educational consultation for children with cancer. *Education and Treatment of Children*, 18(2), 184–200. Retrieved from <http://www.jstor.org/stable/42899401>